

Regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Walthers gymnasium i Västerås kommun

Beslut och rapport

Walthers Gymnasium AB
Grubbensringen 15
112 69 STOCKHOLM

2009-05-07
1 (3)
Dnr 44-2008:528

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Walthers Gymnasium i Västerås

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Walthers Gymnasium i Västerås. Besök gjordes i skolan den 28 och 29 januari 2009.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/tillsyn>).

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast den 10 augusti 2009 ska Walthers Gymnasium AB redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Bedömningarna av om verksamheten vid Walthers Gymnasium i Västerås uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i Walthers Gymnasium i Västerås huvudsakligen uppfyller kravet på att ge eleverna de kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar den offentliga gymnasieskolan.

Walthers Gymnasium i Västerås startade läsåret 2005/06. Skolan bedriver utbildning motsvarande det nationella Samhällsvetenskapliga programmet med en tydlig idrottsprofil. Skolan är belägen i ett område som ger mycket goda förutsättningar för att eleverna ska kunna utöva sina specialidrotter.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i många delar har en bra kvalitet men att den varierar mellan olika lärare och ämnen. Skolan bör utifrån de krav och mål som anges i de nationella styrdokumentet pröva och utveckla undervisningens mål och metoder i syfte att förbättra elevernas kunskapsresultat. Motsvarande gäller även i fråga om anpassning av undervisningen utifrån varje elevs behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande. PRIV-eleverna¹ saknar en utbildningsplan och undervisningen bedrivs inte alltid på den nivå som eleverna befinner sig på.

Elever och personal upplever att det är en god stämning på skolan och då skolan är relativt liten blir alla elever sedda av personalen. Trots detta har det förekommit och förekommer, enligt skolans egna enkätundersökningar, att elever känt sig kränkta och att elever upplever att det inte alltid är arbetsro under lektionerna. Skolan bör därför förstärka värdegrundsarbetet och öka insatserna för att skapa en studiemiljö som är inriktad på lärande. Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte heller alla de krav som ställs på en sådan plan.

I samband med studierna disponerar eleverna en bärbar dator. Föräldrar och elever måste dock skriva under ett avtal där de förbinder sig att betala en självrisk på 500 - 1 500 kronor om datorn skadas eller förkommer, medan skolan står för försäkringen. Detta är inte förenligt med skollagen om en avgiftsfri undervisning.

Skolans bör utveckla sin kvalitetsredovisning så att de åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse blir tydligare och utvärderingsbara.

De tränare som skolan anlitar inom specialidrotten är inte samtliga anställda av skolan vilket skolan måste åtgärda. Skolan bör även sträva efter att öka andelen lärare med pedagogisk högskoleutbildning och som har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Walthers Gymnasium verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolan saknar en fastställd plan för undervisningen för de elever som mottagits på det individuella programmet. (9 kap 8 § samt 5 kap. 4b § 5 st. skollagen).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan och skolan uppfyller inte förordningens krav på delaktighet vid

¹ PRIV=Programinriktat individuellt program

upprättandet av planen (14 a kap. skollagen samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).

- Skolans egna/lokala kurser uppfyller inte författningarnas krav och är inte heller i enlighet med Skolverkets beslut om rätt till bidrag (9 kap. 8 § skollagen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri (9 kap. 10 § 1 st skollagen).
- Undervisningen i karaktärsämnen bedrivs inte fullt ut av lärare som är anställda av skolan (9 kap. 8 § skollagen).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör fördjupa sin analys och sin uppföljning av kunskapsresultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav för en ökad måluppfyllelse.
- Skolan bör i större utsträckning anpassa undervisningen till varje elevs skiftande behov och förutsättningar.
- Skolan bör utveckla kvaliteten i åtgärdsprogrammen.
- Skolan behöver ytterligare förbättra sina insatser för att skapa en trygg miljö som är inriktad på lärande och förbättra sitt värdegrundsarbete.
- Skolan bör sträva efter att öka andelen lärare med pedagogisk högskoleutbildning och som har en utbildning avsedd för den undervisning de ska bedriva.
- Skolans bör utveckla sin kvalitetsredovisning så att de åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse blir tydligare och utvärderingsbara.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Ann-Kathrin Hedberg
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsrådet Marie Wiberg-Svensson deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Västerås kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Walthers Gymnasium i Västerås

Gymnasieskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i och besökt Walthers Gymnasium den 28 och 29 januari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens första tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet 2007.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn/).

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som lyfts fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av tillsynen vid nästkommande regelbundna tillsyn.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skol-sköterskan och företrädare för huvudmannen. Skolinspektionen besökte även lektioner i samtliga årskurser och utbildningar. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen för Walthers Gymnasium AB har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Västerås kommun angående kommunens utövande av sin rätt till insyn i skolans verksamhet. Det framkommer att Västerås kommun bjuder in till informationsmöten och erfarenhetsutbyte där såväl kommunala som fristående skolor kan mötas. De fristående skolorna erbjuds också att delta i betygs- och resultatuppföljningar samt i olika enkätundersökningar. Besök i verksamheten av såväl politiker som tjänstemän genomförs minst en gång per läsår.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Walthers Gymnasium i Västerås

Skolan	Antal elever
Gymnasieskola	80 + 15

Källa: Skolans egen uppgift januari 2009

Skolverket beslutade den 8 december 2005 (dnr 44-2005:999) att Walthers Gymnasium i Västerås har rätt till bidrag för utbildningen Samhällsvetenskapsprogrammet, profil idrott och IT. Utbildningen har i bidragshänseende förts till det nationella Samhällsvetenskapsprogrammet.

Huvudman för skolan är Walthers Gymnasium AB med organisationsnummer 556586-5192.

Verksamheten vid Walthers Gymnasium i Västerås startade läsåret 2007 och omfattar utbildningen Samhällsvetenskapsprogrammet, profil idrott och IT. Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 80 elever. Tio av dessa elever är så kallade PRIV-elever¹. I samband med tillsynsbesöket skulle skolan få ett tillskott av 15 elever från Västerås Enskilda gymnasium, som lade ner sin verksamhet efter årsskiftet.

De flesta eleverna är folkbokförda i Västerås kommun, men skolan har även elever från Kungsörs, Enköpings, Hallstahammars och Surahammars kommun.

Walthers Gymnasium i Västerås är en av huvudmannens sju gymnasieskolor med en tydlig idrottsprofil. Skolorna vill erbjuda idrottsutövande ungdomar en möjlighet att utöva sin idrott på hemorten, som ett alternativ till riks-idrottsgymnasierna. Skolan är belägen i idrottsområdet Rocklunda, där eleverna har stor närhet till de olika idrotter de utövar.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

¹ PRIV = Programinriktat individuellt program

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnat sig kunskaper i enlighet med läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål.

Kommentar och bedömning:

Walthers Gymnasium bedriver sitt andra verksamhetsår och har därmed inga elever som slutfört sin utbildning på skolan. Det finns inte heller statistik från fler nationella kursprov än de som genomfördes under läsåret 2007/08 att jämföra med. I denna kommentar fokuseras därför resultaten på dessa. De kursprov som genomfördes var Engelska A och B, Svenska B samt Matematik A. Skolan hade vid tidpunkten 40 elever och nästan samtliga deltog i de nationella kursproven.

Resultaten visar att eleverna inte nådde så goda resultat i Matematik A och Svenska B. I Matematik A fick 13 av 35 elever betyget Icke Godkänt och i Svenska B var motsvarande siffror 22 av 37 elever. Eleverna lyckades bättre i Engelska A och B, där flertalet fick minst betyget Godkänt.

Vid en jämförelse av överensstämmelsen mellan de nationella kursproven och kursbetygen kan konstateras att det generellt råder en god överensstämmelse förutom i Engelska A och B, där kursbetygen är högre än på de nationella kursproven.

Under skolans första läsår läste eleverna följande ämnen: Matematik A, Svenska A och B, Samhällskunskap A och B, Historia A och B, Engelska A och B, Idrott och hälsa A samt Specialidrott A. Under höstterminen läste eleverna A-kurserna och B-kurserna lästes under vårterminen. Detta innebar att eleverna under sitt första läsår uppnådde 1 200 gymnasiepoäng, vilket är knappt hälften av de poäng som eleverna ska uppnå för en fullständig gymnasieutbildning under tre år. I flertalet av kurserna erhöll eleverna minst betyget Godkänt. I Historia A och B fick däremot 36 procent av eleverna Icke Godkänt. Detta resultat bör skolan analysera.

Upplägget under första läsåret med ovanstående kurser var, enligt huvudmannen, motiverad av möjligheten att kunna rekrytera lärare till tjänster. Detta läsår har eleverna i årskurs 1 ett annat upplägg och kommer därmed att få en jämnare fördelning av de 2 500 poäng som utgör en fullständig gymnasieutbildning.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör fördjupa sin analys och sin uppföljning av kunskapsresultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav för en ökad måluppfyllelse. Se även punkt 1.5.1

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

4 (16)

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla kurser i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Varje elev ges regelbundet samtal där man med en studieplanering som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Undervisningen är saklig och allsidig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

6 (16)

Motivering
Undervisningen ska, enligt läroplanen, anpassas till varje elevs skiftande behov och förutsättningar. Varje elev ska få stimulans att växa med uppgifterna och möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. Vid Walthers Gymnasium i Västerås är undervisningen i hög grad utformad på samma sätt för alla elever i respektive undervisningsgrupp, vilket framkommer vid observationer och under intervjuer med lärare och elever. En individualisering av undervisningstiden utnyttjas inte i någon större utsträckning. På grund av den kursplanering som tidigare beskrivits under punkt 1.1 har ett flertal elever riskerat att inte nå eller inte nått målen. Ett flertal elever uppnådde inte kursmålen i Matematik A, Historia A och B och Svenska A och B. Detta har fått till följd att eleverna nu under sitt andra läsår har moment eller delar av kurser som de måste fortsätta arbeta med för att bli godkända i. I samtal med lärare framkommer att de anser att det krävs mer resurser för att kunna individanpassa undervisningen i större utsträckning. Enligt lärarna är många elever i behov av mer stöd än vad som ges i dag. Se vidare punkt 1.5.2 och 1.5.4 Skolinspektionen bedömer att skolan i större utsträckning bör anpassa undervisningen till varje elevs skiftande behov och förutsättningar.

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
En elev har rätt till särskilda stödåtgärder om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kursplaner eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. I Walthers Gymnasium erbjuds eleverna stöd i matematik två timmar per vecka samt planerad studietid två timmar på torsdagar. Dessutom finns handledningstid för samtliga ämnen, under två förmiddagar i veckan parallellt med specialidrotten. Detta kan innebära att en elev som behöver extra stöd måste ibland avstå från sin specialidrott. I intervjuer med eleverna framkommer att det är många som utnyttjar stödtiden i matematik. Då endast en lärare finns tillgänglig under denna tid, innebär det att elever får "vänta" på sin tur och inte alltid hinner få det stöd de behöver. Som tidigare nämnts i rapporten (se bedömningspunkt 1.5.1) har skolan många elever i behov av stöd och särskilda stödåtgärder. Skolan har ingen speciallärare eller tillgång till specialpedagogisk kompetens. Elever med dyslexi har dock tillgång till olika hjälpmedel och anpassningar sker vid t.ex. provtillfällen. Skolinspektionen bedömer att skolan bör utreda om vidtagna stödinsatser är

tillräckliga för att alla elever ska ha möjlighet att uppnå kunskapsmålen.
--

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektor enligt förordningen om fristående gymnasieskolor se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektor se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Walthers Gymnasiums kvalitetsredovisning uppger skolan att 67 procent av eleverna har ett åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen upprättas av mentorerna. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av kan konstateras att flertalet av dem inte är att betrakta som åtgärdsprogram i dess egentliga mening. Detta innebär att många "åtgärdsprogram" är mer en handlingsplan för elever som inte har behov av särskilda stödåtgärder utan har "rester" att göra för att nå minst betyget Godkänt i de olika kurserna.

Av de åtgärdsprogram som är upprättade i enlighet med dess syften kan dock konstateras att målen för eleven ej är konkreta eller mätbara och skolans ansvar är otydligt. I en del fall saknas även tid för uppföljning och utvärdering.

Huvudmannen, Walthers Gymnasium AB, har utarbetat rutiner för elevvård och utformat mallar för åtgärdsprogram som är gemensamma för huvudmannens samtliga skolor. Dessa har dock ännu inte använts på skolan i Västerås men kommer, enligt huvudmannen, att introduceras inom kort.

Skolinspektionen bedömer att kvaliteten i de åtgärdsprogram som utarbetas behöver förbättras. *(För stöd i arbetet med åtgärdsprogram se Allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram SKOLFS 2008:25).*

1.5.4 Skolans individuella program förbereder först och främst eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program och följer en fastställd plan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Det individuella programmet ska först och främst förbereda eleverna för studier på ett nationellt eller specialutformat program. Ett programinriktat individuellt program ska utformas för en grupp elever. Utbildningen på ett individuellt program ska följa en plan, som ska fastställas av styrelsen för utbildningen. Walthers Gymnasium hade vid tillsynsbesöket tio elever som går ett programinriktat individuellt program (PRIV). Skolan har dock inte fastställt en utbildningsplan för PRIV-eleverna utan de följer den kursplan som gäller för eleverna på Samhällsvetenskapsprogrammet. Skolan anordnar heller inte en speciell undervisning i de grundskoleämnena som eleverna saknar betyg i. Detta innebär som exempel att en elev läser grundskolans matematik motsvarande årskurs 9 parallellt med matematik A. Skolinspektionen bedömer att skolan måste fastställa en plan för undervisningen för de elever som mottagits på det individuella programmet. Vidare bedömer Skolinspektionen att PRIV-eleverna måste få undervisning i de grundskoleämnena som de saknar betyg i. Detta måste skolan åtgärda.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Alla som arbetar i skolan ska enligt läroplanen samverka för att göra skolan till en god miljö för lärande. I Walthers Gymnasium uppger all personal och elever att det råder en god stämning på skolan. Enligt samtal med elever och lärare råder det dock inte alltid en god arbetsro under lektionerna. Det förekommer en tuff jargong och ett hårt språkbruk mellan eleverna. Det hårda språkbruket kan också leda till att det uppstår kränkande uttalanden. Skolan är medveten om problemen och enskilda lärare tar initiativ till olika åtgärder för att komma tillrätta med detta. I en enkätundersökning som skolan genomförde under 2008 uppger 53 procent av eleverna att de tyckte det var dålig arbetsro under vissa lektioner. I samma enkät

uppgav 11 procent av eleverna att de blivit mobbade. Många av eleverna anser dock att det blivit bättre under innevarande läsår.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver ytterligare förbättra sina insatser för att skapa en trygg miljö som är inriktad på lärande. (Se vidare under bedömningspunkt 2.1.2).

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Skolan ska, enligt läroplanen, aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Enligt lärarna bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete kontinuerligt på skolan. De tar t.ex. direkt tag i problem som uppstår genom att tala med de elever som berörs. De elever som Skolinspektionen samtalat med anser dock inte att det förs så många diskussioner med eleverna angående värdegrundsfrågor. I viss utsträckning kan det förekomma diskussioner under klass- och elevrådstitid men det är mycket beroende av de enskilda lärarna uppger eleverna.

Eleverna på skolan disponerar bärbara datorer under sin studietid. Det förekommer dock att datorn inte alltid används som ett arbetsredskap under lektionerna. Som exempel kan nämnas att datorn används för spel och chattande, vilket gör att eleven inte är uppmärksam eller arbetar med det som avses under lektionstiden. Även Skolinspektionen kunde se att detta förekom under tillsynsbesöket. Detta är ett problem som uppmärksammas av lärarna och de har tagit enskilda initiativ till olika åtgärder.

Skolinspektionen har tagit del av ett dokument som utarbetats centralt för samtliga Walthers gymnasieskolor. Elever har dock inte varit med i framtagandet av materialet "En överenskommelse över tre år". Ett dokument vars syfte är "att tydliggöra de förväntningar skola och elev har på varandra, samt att det beskriver de åtaganden som skola och elev har att leva upp till". Enligt huvudmannen och rektorn kommer skolan att inom kort påbörja ett arbete med att implementera denna överenskommelse med personal och elever.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör förbättra sitt värdegrundsarbete.

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Vid tidpunkten för när skolan skulle sända in begärda dokument till Skolinspektionen gällde, för utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen, lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Enligt denna lag ska en likabehandlingsplan upprättas i varje verksamhet. Enligt en särskild förordning ska likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Walthers Gymnasium har upprättat en likabehandlingsplan. Lärarna uppger att de varit delaktiga i framtagandet av den. Denna plan uppfyller till viss del författningarnas krav. På några punkter måste dock skolans likabehandlingsplan och arbetet med den utvecklas. Det framkommer inte att likabehandlingsplanen har utarbetats utifrån en aktuell kartläggning av skolans specifika behov. Skolan har dock identifierat områden som skolan behöver arbeta vidare med men inte angett i planen hur detta arbete ska ske. Vidare uppger eleverna att de inte har varit delaktiga i arbetet med planen. Eleverna som intervjuades kände inte heller till likabehandlingsplanen. Skolinspektionen bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller författningarnas krav i dessa avseenden. Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Skolinspektionens tillsyn avser endast skollagen. Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheten för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionen finner att skolan behöver upprätta en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Varje elev erbjuds en undervisningstid som motsvarar den garanterade undervisningstiden och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
En egen/lokal kurs ska ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan. Walthers gymnasium har tre egna/lokala kurser: Motion och hälsa A (200 poäng) och B (100 poäng) samt Specialidrott C (200 poäng). Skolinspektionen har tagit del av skolans kursplaner och kan konstatera att kurserna Motion och hälsa A och B mycket väl tillgodoses av de nationella kurserna Idrott och hälsa A och B. Skolinspektionen bedömer att skolans egna/lokala kurser Motion och hälsa A (IDH 1516) och B (IDH 1517) innehåller delar av de båda nationella kurserna Idrott och hälsa A och B utan att ge ytterligare fördjupning eller breddning. Detta måste skolan åtgärda. Se vidare punkt 3.5.3

3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

12 (16)

3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Utbildningen vid fristående gymnasieskolor, vilka har rätt till bidrag, ska vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Skolan får dock besluta att eleverna ska hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. I verksamheten får också förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. Eleverna disponerar en egen bärbar dator under sin studietid på skolan. Vårdnadshavare och elev får ta del av och skriva under ett låneavtal i samband med att man kvitterar ut en dator. Av avtalet framgår att eleven/vårdnadshavaren måste erlægga en självrisk, för skada eller olycka som drabbar den bärbara datorn, med 500 kronor. För stöld eller om datorn försvunnit på annat sätt, är beloppet 1 500 kronor. För det fall eleven inte har vidtagit "rimliga skydds- och säkerhetsåtgärder" omfattas datorn inte av skolans försäkringsskydd. Eleven/vårdnadshavaren ska i sådana fall erlægga det fulla marknadspriset. Skolinspektionen bedömer att detta inte är förenligt med en avgiftsfri undervisning, enligt skollagen. Vid tillsynsbesöket framkom att eleverna skulle genomföra en idrottsdag inom kort. Som alternativ erbjuds en kostnadsfri utflykt i närområdet samt en skidresa till Säfsen. Resan är gratis men eleverna får själva betala liftkortet som kostar 180 kronor. Skolinspektionen bedömer att denna kostnad inte kan anses som obetydlig. Skolan uppfyller inte heller i denna del författningarnas krav på en avgiftsfri utbildning.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Skolan ska för undervisningen använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Skolan hade vid tillsynsbesöket sju lärare, fyra tränare i specialidrott samt en idrottskonsulent, anställda. Av skolans lärare har fem en lärarexamen. Dock är en av dessa utbildad för att undervisa på grundskolan. Lärare med pedagogisk utbildning undervisar även i ämnen de inte har ämnesutbildning för. Detta gäller kärnämnen Idrott och hälsa, Engelska, Religion, samt Matematik A och B. Skolinspektionen bedömer att Walthers gymnasium inte i tillräcklig utsträckning använder lärare som har utbildning för den undervisning de ska bedriva. Detta behöver skolan åtgärda.

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektorns ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

14 (16)

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisningen ska främja skolans kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Enligt förordningen ska en skolas kvalitetsredovisning innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Skolan har upprättat en kvalitetsredovisning över sitt första verksamhetsår som till stor del innehåller en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. I arbetet har både lärare och elever varit delaktiga. Likabehandlingsplanen har följts upp och utvärderats i kvalitetsredovisningen. Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen till stor del lever upp till förordningens krav. Dock bör de åtgärder som skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse generellt men framför allt beträffande kunskapsresultaten bli tydligare och utvärderingsbara.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen gäller samma behörighets- och anställningsvillkor för lärare vid fristående skolor som för lärare vid det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar. Av dessa bestämmelser följer att personal vid en fristående skola i normalfallet ska vara anställd av huvudmannen. Det finns endast mycket begränsade möjligheter att frångå denna princip. I förordningen om fristående skolor anges exempelvis att modersmålsundervisning kan erbjudas genom att skolorna träffar avtal med någon annan om undervisningen. Av skollagen framgår bland annat att en fristående skola som lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla på nationella eller Specialutformade program har rätt till bidrag. Skollagen anger således som en förutsättning att det är den fristående skolan som lämnar den utbildning för vilken bidrag kan utgå. Walthers Gymnasium har en idrottsprofil vilket innebär att skolan engagerar tränare för att eleverna ska kunna utöva sina idrotter. Tränarna är inte i samtliga fall anställda av huvudmannen. Detta innebär att många av dem fakturerar skolan dels som enskilda dels genom sina idrottsföreningar. Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Walthers Gymnasium i Västerås inte bedrivs full ut av lärare som är anställda av skolan.

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Som tidigare nämnts under punkt 3.1.4 har Walthers gymnasium tre egna/lokala kurser. Motion och hälsa A (200 poäng) och B (100 poäng) samt Specialidrott C (200 poäng). Huvudmannen har inte i sin ansökan som låg till grund för Skolverkets beslut, angett kurserna. Som skäl till detta uppger huvudmannen att dessa kurser har uppgetts i samband med tidigare ansökan för huvudmannens gymnasieskolor. Huvudmannen har då utgått ifrån att dessa kurser är godkända en gång för alla. Skolinspektionen vill uppmärksamma huvudmannen på att huvudmannen i

16 (16)

varje enskild ansökan måste uppge vilka egna/lokala kurser som utbildningen ska innehålla. Dessa ska även bifogas så att de kan bedömas utifrån författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att skolans egna/lokala kurser inte ryms inom ramen för Skolverkets beslut om rätt till bidrag.

3.6 Stabilitet

Bedömningspunkter

3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Stockholm 2009-05-07

Ann-Kathrin Hedberg

Marie Wiberg-Svensson